

1. Prof. Univ. Dr.
Gicu-Gabriel ARSENE & Alina-Georgeta NEACȘU
Facultatea de Agricultură,
Universitatea de Științele Vieții
"Regele Mihai I" din Timișoara
botanix.timagro@gmail.com
Gicu-Gabriel ARSENE
gabrielarsene@usvt.ro
0726 729 707
Alina-Georgeta NEACȘU
alinaneacsu@usvt.ro
0726 302 703

TITLU: „Ecoteologia creștin-ortodoxă: o sursă de descoperit, re-descoperit și utilizat în acțiunile de atenuare a crizelor mediului”
ABSTRACT: Pornind de la caracteristica comună a ecologiei, economiei și iconomiei creștine subliniată de Deneault într-o serie de lucrări (2019a, b, 2020, 2021, 2024) ca economii în sensul de bază (economia naturii, economie afacerilor și economia credinței), facem o trecere în revistă a evoluțiilor recente ale omenirii și mediului planetar prin prisma disrupțiilor produse recent și care se exprimă atât sub aspectul unor progrese științifice și tehnologice extraordinare, dar și al multiplelor crize. Rădăcinile acestor crize sunt identificabile nu atât în acumularea de progrese științifice, ci în mutații de natură spirituală în Occident, respectiv des-considerarea lumii non-omenești (ecosistemele, speciile de viețuitoare, biotopurilor) și a omului. În combaterea crizei mediului, a deteriorării casei (*oikos* gr.), habitatului și planetei, bisericile creștine au răspuns pe tărâmul ecoteologiei și, mai concret, prin enciclice papale, respectiv declarații ale Marelui Sinod Ortodox. Biserica ortodoxă și-a manifestat aceste preocupări prin chiar vocea Preafericitului Patriarh Ecumenic Bartolomeu I, în timp ce lumea catolică este condusă în această direcție prin Enciclica Papală (*Laudato si'* – 'Lăudat să fii!'). Subliniem câteva caracteristici ale ortodoxiei, din perspectivă ecoteologică, precum și câteva piste de implicare a Bisericii Ortodoxe Române în atenuarea crizei mediului, în mod direct, prin promovarea și implementarea proiectelor de mediu, realizarea de parteneriate, participarea la consultările publice în probleme de mediu / ecologice, dar și în mod indirect, prin menținerea unite a comunităților de credincioși, prin predici care să sublinieze natura dumnezeiască a întregii creații și datoria omului de a conduce toate lucrurile și toate viețuitoarele spre Dumnezeu, spre mântuire; conservarea naturii și dominarea ei cu măsură și grijă reprezintă așadar o datorie de ordin spiritual creștin-ortodox.
2. Lect. Univ. Dr. **Adela-Oana BARBU-BĂNEȘ-KLEITSCH**
Departamentul de Filosofie și
Științe ale Comunicării,
Facultatea de Științe ale
guvernării și comunicării
(Universitatea de Vest din
Timișoara)
0723238859
oana.barbu@e-uvt.ro

TITLU: „FOMO și dopamina digitală pentru studenți: Dinamica fricii de a pierde informația și recompensele în rețelele sociale”
ABSTRACT: În era digitală, fenomenul *Fear of Missing Out* (FOMO) este intensificat de utilizarea frecventă a rețelelor sociale, unde utilizatorii sunt supuși unui flux constant de informații și interacțiuni. FOMO, definit ca teama de a pierde informații relevante sau de a nu fi parte din evenimente sociale, este alimentat de mecanismele platformelor digitale care încurajează verificarea repetată și participarea activă. Această lucrare explorează relația dintre FOMO și nevoia constantă de recompensare cu dopamină, care este facilitată de sistemele de notificări și de conținutul optimizat al rețelelor sociale. Printr-o analiză a modului în care interacțiunile online induc eliberarea de dopamină și influențează comportamentele de consum, studiul oferă o înțelegere a modului în care FOMO contribuie la cicluri de utilizare compulsivă și la dependența de social media. Lucrarea va conține informații detaliate obținute prin interviu-semistructurat cu studenți ai Universității de Vest din Timișoara (18-24 de ani) oferindu-le libertatea de a exprima aspecte personale ale relației lor cu rețelele sociale și de a discuta impactul acestora asupra sănătății emoționale și comportamentelor de zi cu zi.

Cuvinte cheie: FOMO, teama de a pierde informații, comunicare, social media

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
3.	Prof. Univ. Dr. Florin BÎRSĂȘTEANU Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara 0722317638 fbirsasteanu@yahoo.com fbirsesteanu@umft.ro	<p>TITLU: „Tainele somatice si funcționale ale creierului”</p> <p>ABSTRACT: Lucrarea își propune o incursiune istorică în explorarea creierului uman, de la explorarea directă la cea indirectă, prin intermediul fenomenelor fizice, de la explorarea invazivă la cea total neinvazivă, medicală, explorare nu numai structurală anatomică dar, mai ales, explorarea metabolică, biochimică, funcțională, încercând corelarea unor modificări structurale sau funcționale cu aspectele patologice ale creierului și ale minții umane, de la bolile creierului la cele ale minții umane. Noile posibilități tehnologice de explorarea funcțională prin fMRI, SPECT, PET RMI și PET CT creează condițiile explicării științifice a tainelor structurale și mai ales funcționale ale creierului și minții umane și, sigur, de aici, și a posibilităților mari de prevenire și tratare a acestora. Bolile moderne ale civilizației și impactul asupra minții umane: anxietatea, depresia, stresul, bipolaritatea ADHD, schizofrenia, încep să aibă explicații în dezechilibre biochimice, funcționale sau de aport vascular și azi pot fi obiectivate, prevenite, explicate și tratate mult mai eficient. Creierul uman cu patologia lui structurală, dar mai ales funcțională, rămâne un câmp de luptă imens pentru cercetători și pentru știința cu surprize încă imense și cu taine ce așteaptă a fi elucidate.</p>
4.	Asistent univ. drd. Oana BOBIC Departamentul de Științe ale Educației; Facultatea de Sociologie și Psihologie (Universitatea de Vest din Timișoara) oana.bobic@e-uvv.ro	<p>TITLU: „Cultivarea talanților prin teoria inteligențelor multiple în educația pentru sănătate: o abordare sinergică între știință și spiritualitate”</p> <p>ABSTRACT: În cadrul educației pentru sănătate, dezvoltarea talanților individuali se poate corela cu teoria inteligențelor multiple propusă de Howard Gardner, oferind o abordare holistică asupra formării competențelor personale și profesionale. Această lucrare analizează felul în care diferitele forme de inteligență – lingvistică, logico-matematică, spațială, corporal-kinestezică, muzicală, interpersonală, intrapersonală și naturalistă – pot contribui la dezvoltarea capacităților necesare pentru o educație eficientă în sănătate, cu accent pe echilibrul dintre corp și spirit. În același timp, integrarea spiritualității în procesul educativ poate stimula autocunoașterea, empatia și responsabilitatea personală, contribuind la o sănătate holistică. Teoria inteligențelor multiple evidențiază importanța personalizării educației, recunoscând diversitatea abilităților cognitive ale fiecărui individ. În educația pentru sănătate, această teorie poate fi aplicată prin adaptarea programelor de instruire la nevoile și stilurile de învățare specifice, contribuind la o mai bună înțelegere și gestionare a sănătății fizice, mentale și emoționale. În mod special, inteligența intrapersonală și cea interpersonală joacă un rol esențial în dezvoltarea talanților asociați cu autocunoașterea și relațiile sociale, aspecte fundamentale pentru asigurarea bunăstării individuale și colective. Acești talanți, odată recunoscuți și dezvoltați, pot sprijini atât profesioniștii din domeniul medical, cât și pacienții în gestionarea holistică a sănătății. De asemenea, această abordare integrativă subliniază importanța spiritualității în educație, oferind o cale de dezvoltare a dimensiunilor morale și etice, aspecte adesea neglijate în educația tradițională a sănătății. Spiritualitatea, privită ca un vector de sens și direcție personală, poate ghida indivizii spre o înțelegere profundă a propriei sănătăți și a rolului lor în comunitate, facilitând o relație armonioasă între minte, corp și spirit. Astfel, teoria inteligențelor multiple oferă o platformă eficientă pentru integrarea educației medicale cu dimensiunea spirituală, deschizând noi perspective asupra pregătirii viitorilor profesioniști din domeniul sănătății, educației. O astfel de educație nu numai că dezvoltă competențe tehnice, dar contribuie și la formarea unor indivizi compleți, capabili să abordeze sănătatea într-un mod echilibrat, centrat pe</p>

dimensiunea umană și spirituală a vieții. Având în vedere toate acestea, să folosim tot ce avem pentru binele aproapelui – sănătatea, râvna și grija noastră. Talanții, în acest context, reprezintă de fapt abilitățile fiecăruia, fie că este vorba de a proteja, de a oferi sprijin financiar, de a învăța sau de a pune în valoare darurile primite. Nimeni să nu spună: „Am doar un talant și nu știu ce să fac cu el”, căci nu ești mai lipsit decât văduva și nici mai puțin educat decât Petru și Ioan, care, deși oameni simpli și fără carte (Fapte 4, 13), prin zelul și devotamentul lor pentru binele comun, au fost primiți în Împărăția Cerurilor. Nimic nu este mai plăcut lui Dumnezeu decât să trăiești în slujba celor din jur. Pentru a beneficia de aceeași răsplată ca acești credincioși, Dumnezeu ne-a dăruit talente precum vorbirea, mâinile, picioarele, rațiunea și puterea trupului și a minții, pentru a le folosi nu doar în scop personal, ci și pentru a sprijini pe ceilalți. Comunicarea noastră ar trebui să fie folosită nu doar pentru a cânta imnuri și a exprima recunoștință, ci și pentru a educa, a consilia și a încuraja. Prin aceste acțiuni, ne urmăm exemplul Mântuitorului; în caz contrar, ne îndepărtăm de calea bună.

5. Conf. Univ. Dr. **Claudia BORCA**
Departamentul de Științe ale
Educației, Facultatea de
Sociologie și Psihologie
(Universitatea de Vest din
Timișoara)

0752118820

claudia.borca@e-uvv.ro

TITLU: „De la dizabilitate la abilitate - modelul medical, social și funcțional al dizabilității”

ABSTRACT: În prezent, există diverse idei și teorii cu privire la natura și definiția dizabilității, termeni precum defect, deficiență și dizabilitate au semnificații specifice și este imperativ ca specialiștii din domeniul medical, educațional și social să înțeleagă modelele explicative ale dizabilității, relevanța și impactul. Lucrarea de față urmărește o tratare comparativă și critică a modelelor explicative ale dizabilității - modelul medical, social și funcțional - cu scopul de a surprinde paradigmele care prezintă un anumit mod de a percepe dizabilitatea bazat mai degrabă pe percepții, convingeri și experiențe decât pe date de cercetare. Modelul medical al dizabilității descrie o abordare comună încă din anii 1800, care consideră toate tipurile de dizabilități drept anomalii care trebuie vindecate. Conform modelului medical, îngrijirea medicală a persoanelor cu dizabilități s-a axat pe raportarea la concepția societății despre o persoană considerată a avea o dezvoltare „normală”. Acest accent pus pe normalizare a fost și continuă să fie o abordare puțin constructivă pentru persoanele cu dizabilități (Zaks, 2023; Hogan, 2019). Spre deosebire de modelul medical, care se concentrează pe patologie și vindecare, modelul funcțional se axează pe limitările funcționale și reabilitare. Două modele mai recente au un potențial puternic de a modela activitatea profesioniștilor și cercetătorilor din domeniul dizabilității: teoria critică a dizabilității și realismul critic. Teoria critică a dizabilității se referă la un set divers și interdisciplinar de abordări teoretice, ce are scopul de a analiza dizabilitatea ca fenomen cultural, istoric, social și politic, mai degrabă decât ca pe o problemă medicală (Goodley et. al, 2019). Teoria critică a dizabilității este un cadru apărut din criticile postmoderne și postconvenționale ale teoriilor existente privind dizabilitatea, care critică modelele medicale și de limitare funcțională, ca o replică la modelul social (Berghs et. al, 2016). Teoria critică a dizabilității promovează emanciparea și pune accentul pe problemele legate de drepturile omului și justiția socială. Realismul critic nu este un model propriu-zis al dizabilității, ci o filosofie a științei. Aplicat la studiile privind dizabilitatea pentru a aborda deficiențele modelului social, realismul critic este o paradigmă care susține că realitatea există în moduri care ne permit să facem afirmații de adevăr cauzale.

Cuvinte cheie: *dizabilitate, modelul medical, modelul social, modelul funcțional, teoria critică a dizabilității, realismul critic.*

6. Prof. Univ. Dr. **Claudia BORZA**
& Lect. Univ. Dr. **Romanița Adina Delia JUMANCA**
Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara

Romanița Jumanca
0744853274
romanita.jumanca@umft.ro
borza.claudia@umft.ro

TITLU: "Simbioza minții, trupului și sufletului"

ABSTRACT: Există o relație complexă și sublimă între trup, minte și suflet. Această prezentare își propune să exploreze conexiunea trup-minte-suflet, oferind argumente care contribuie mai departe la clarificarea gândurilor noastre, la înțelegerea emoțiilor noastre și facilitează înțelegerea faptului că nu numai că ne deținem emoțiile, dar trebuie să înțelegem și că conexiunea trilogiei este ceea ce ne face să fim cine suntem. Studii recente au arătat că există o legătură puternică între calitatea îngrijirii pacienților, bunăstarea și viața spirituală, suficient pentru a înțelege că acest principiu de bază: mintea, corpul și sufletul sunt foarte interconectate și fiecare dintre ele depinde unul de celălalt pentru energia, nutriția și un stil de viață sănătos. Mai mult, practica obișnuită în jurul vieții spirituale s-a dovedit a avea rezultate pozitive majore în ceea ce privește bunăstarea noastră. Potrivit lui A.S Mihalache (2024) a avut loc o schimbare în cadrul paradigmei medicale datorită descoperirilor științifice recente din domeniul medical, cum ar fi plasticitatea creierului, neurogeneza și neuroplasticitatea, epigenetica sau neuroimunitatea. Spiritualitatea și practicile spirituale pot aduce beneficii sănătății noastre în general, în special sănătății noastre mintale, ceea ce ne face să fim mai optimiști, fericiți, plini de speranță și cu un nivel ridicat de stimă de sine. Recunoașterea simbiozei dintre minte, corp și suflet este o componentă esențială a creșterii, sănătății și dezvoltării noastre.

7. Prof. Univ. Dr. **Cristina BREDICEAN**
Profesor universitar în cadrul
Disciplinei de Psihiatrie Adulți
la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara.

Medic coordonator
Compartiment Psihiatrie,
Spitalul Clinic Militar de Urgență Dr. Victor Popescu
Timișoara

0722424301
bredicean.ana@umft.ro

TITLU: „Impactul religiozității asupra rezilienței la femeile cu cancer de sân”

ABSTRACT: Religiozitatea poate juca un rol important în procesul de adaptare la boala oncologică. Pentru multe paciente, credințele religioase oferă un sens în fața suferinței și o sursă de sprijin emoțional. Prin intermediul rugăciunii sau al practicilor religioase, pacientele pot găsi alinare, ceea ce contribuie la reducerea stresului și anxietății legate de diagnostic și tratamente. Anxietatea este frecventă în patologia neoplazică fiind reprezentată de frica față de evoluția bolii, de durere sau de recidivă. Aceste sentimente de teamă pot influența negativ calitatea vieții, interferând cu tratamentele și procesele de recuperare. În mod special, anxietatea poate agrava stresul emoțional și reduce capacitatea pacientelor de a se concentra pe procesul de vindecare. Reziliența reprezintă capacitatea individului de a se adapta și de a face față evenimentelor adverse, cum ar fi diagnosticul de cancer. La pacientele cu cancer de sân, reziliența este un factor protector care ajută în procesul de acceptare a bolii și de menținere a unei stări mentale pozitive pe termen lung. Femeile care manifestă un nivel ridicat de reziliență sunt mai capabile să gestioneze anxietatea și să se recupereze emoțional după șocurile inițiale ale diagnosticului sau ale tratamentelor agresive. Scopul acestei cercetări a fost de a evalua relația complexă dintre religiozitate, anxietate și reziliența la femeile cu cancer de sân. A fost evaluat un lot de femei (N= 34) cu diagnostic de cancer sân în ceea ce privește parametrii sociodemografici, religiozitatea (Scala orientării religioase Allport Ross), anxietatea (GAD 7) și reziliența (Scala scurtă de reziliență). Ulterior datele au fost prelucrate statistic. Rezultatele au arătat ca religiozitatea extrinsecă este mai prezentă comparativ cu religiozitatea intrinsecă.

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
		<p>Anxietatea a fost prezentă la 44 % dintre femeii având intensitate moderată sau severă. Reziliența a fost scăzută la 65 % dintre femeii. S-a evidențiat o corelație inversă între religiozitatea intrinsecă și anxietate. În concluzie, religiozitatea poate servi drept sursă de sprijin emoțional și spiritual, ajutând la diminuarea anxietății. Totuși, nivelul de reziliență și intensitatea anxietății variază în funcție de experiențele individuale și de resursele personale ale fiecărei paciente. Studiile sugerează că o abordare integrativă, care ia în considerare și dimensiunea spirituală, poate contribui la îmbunătățirea calității vieții acestor paciente.</p>
8.	<p>Pr. Lect. Univ. Dr. Adrian COVAN Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) dorel.covan@e-uvv.ro 0726458458</p>	<p>TITLU: „<i>Η εις Άδου Κάθοδος – icoana transfigurării κατάστασης-ului existențial</i>” REZUMAT: Coborârea la iad a Mântuitorului se fundamentează din punct de vedere biblic pe mărturia Sfântului apostol Petru, care afirmă în prima sa epistolă că Hristos: „Omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul, cu care S-a coborât și a propovăduit și duhurilor ținute în închisoare” (<i>I Petru 3, 18-19</i>). Așadar, verhovnicul apostolilor mărturisește că în răstimpul dintre moarte și înviere, când trupul Său zăcea în mormânt, Logosul întrupat a coborât cu sufletul îndumnezeit la cei adormiți, a căror suflete erau ținute în <i>locuința morților</i>. În <i>inima</i> pământului, Domnul vieții le-a propovăduit acelora cuvântul Evangheliei, iar pe cei dreπți i-a slobozit din întuneric urcându-i în Raiul dumnezeiesc.</p>
9.	<p>Prof. Univ. Dr. Natalie DEPRAZ (Universitatea din Rouen, Normandia) natalie.depraz@univ-rouen.fr; pr.natalie.depraz@gmail.com</p>	<p>TITLU: "Cardio-fenomenologie și microfenomenologie a rugăciunii inimii" ABSTRACT: Cardiofenomenologia este o metodă integrativă care combină datele de la persoana întâi (experiențe trăite) și cele de la persoana a treia (date fiziologice, de exemplu bătăile inimii). În această contribuție, voi arăta aplicarea acestei metode la descrierea experiențială și fiziologică a rugăciunii inimii.</p>
10.	<p>Prof. Univ. Dr. Victor DUMITRAȘCU Prorector Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” Timișoara, România dumitrascu.victor@umft.ro 0745210074</p>	<p>TITLU: „Conexiunea dintre medicină și dimensiunea spirituală a sănătății” ABSTRACT: Medicina este o știință, dar în același timp este și o artă, arta de a trata trupul, dar și sufletul omului bolnav, și în același timp în medicină se întâmplă și minuni. În ultimii ani, interesul pentru integrarea spiritualității în medicina modernă a crescut semnificativ, iar cercetările recente evidențiază o legătură profundă între spiritualitate și starea de bine a pacienților. Este important să fie analizate atât fundamentele teoretice, cât și dovezile științifice care susțin influența spiritualității asupra sănătății, precum și beneficiile unei abordări holistice în practica medicală. Spiritualitatea, fie că se manifestă prin practici religioase, fie printr-o căutare personală a sensului vieții, contribuie semnificativ la susținerea și menținerea sănătății. Studiile arată că spiritualitatea poate reduce nivelurile de stres și hormonii asociați, cum ar fi cortizolul și adrenalina, contribuind și la întărirea funcțiilor imunitare. Cercetări asupra pacienților cu afecțiuni cronice, precum cancerul și bolile cardiovasculare, sugerează că persoanele care practică spiritualitatea sau religia au o calitate superioară a vieții și o rată de supraviețuire mai mare. Spiritualitatea sprijină, de asemenea, mecanismele de adaptare, ajutând pacienții să gestioneze mai eficient</p>

stresul și durerea. Practici precum rugăciunea și postul sunt corelate cu o stare de calm și echilibru emoțional, reducând riscul de depresie și anxietate și susținând sănătatea mintală. Spiritualitatea joacă, de asemenea, un rol esențial în relația medic-pacient. Pacienții care simt că valorile lor spirituale sunt respectate manifestă o mai mare aderență la tratament și o atitudine pozitivă față de îngrijirea medicală. Astfel, abordarea holistică presupune ca medicii să ia în considerare nu doar starea fizică a pacientului, ci și factorii psihologici, emoționali și spirituali care pot influența sănătatea generală. Studiile arată că această abordare holistică nu doar îmbunătățește starea de bine a pacientului, ci și crește eficiența tratamentelor, reducând riscul de recidivă și sprijinind o recuperare completă. Cu toate acestea, integrarea spiritualității în practica medicală prezintă provocări, precum lipsa de timp și necesitatea pregătirii personalului în abordări holistice. Este esențial ca profesioniștii din domeniul sănătății să fie instruiți în tehnici de ascultare empatică și în strategii de integrare a spiritualității, respectând diversitatea convingerilor pacienților. Colaborarea între medici, psihologi și consilieri spirituali poate facilita o îngrijire mai bine adaptată nevoilor individuale ale pacienților. În concluzie, conexiunea dintre medicină și spiritualitate subliniază valoarea unei abordări holistice în medicina modernă. Dovezile academice demonstrează că spiritualitatea joacă un rol central în sănătatea fizică și mentală, contribuind la o vindecare profundă și la o calitate superioară a vieții. Prin integrarea acestei dimensiuni în practica medicală, relația dintre medic și pacient se poate îmbunătăți, promovând o abordare a sănătății care recunoaște complexitatea și unicitatea fiecărei persoane.

11. Academician Prof. Univ. Dr.
Mircea DUMITRU
Vicepreședinte
Academia Română
mircea.dumitru@unibuc.ro
mirdumitru@yahoo.com

TITLU: "Minte și conștiință. Noi abordări"

ABSTRACT: Voi prezenta câteva argumente noi despre problema minte-corp. Accentul este pus pe unele abordări noi ale problemei dificile a conștiinței.

12. Prof. Univ. Dr. **Alexandra ENACHE**
Facultatea de Medicină,
DEPARTAMENTUL VIII –
NEUROȘTIINȚE,
Șef Clinica universitară de
Medicină Legală, Bioetică,
Deontologie și Drept Medical -
Universitatea de Medicină și
Farmacie „Victor Babeș”
Timișoara, România

TITLU: „Etica binelui în medicină – pacientul în centrul îngrijirilor de sănătate”

ABSTRACT: Motto „Și doctorului dă-i loc că și pe el l-a făcut Domnul și să nu se depărteze de la tine, căci și de el ai trebuință” *Isus, fiul lui Sirah (cap. 38, 12)*. Căutând fundamentele eticii medicale în trecutul îndepărtat al societății umane, găsim pe primul loc grija față de omul bolnav, reflecția acesteia în tămăduitorul care apelează la cunoaștere, la talent, la proprietățile misterioase încă, ale produselor naturale pentru a îndepărta răul de la pacient și în evoluție germenii unui sistem medical pe cale să se organizeze. Creștinismul asimilează etica hipocratică și asigură îngrijirea bolnavilor prin dezvoltarea așezămintelor medicale, alături de pregătirea personalului acestora, spitalele civile apărând mult mai târziu în evoluția socială. O explicație a apariției bioeticii a constat în reacția socială față de tehnicizarea masivă a medicinei, cu producerea unui sentiment de îndepărtare a medicului în relațiile sale cu pacientul. Această îndepărtare față de pacient, interpretată ca o abdicare de la jurămintele medicale a apărut pregnantă după atrocitățile naziste și s-a extins treptat odată cu progresul medical. Bioetica are un puternic caracter de știință aplicativă și readuce în atenție susținerile lui Aristotel, care a analizat utilitatea

0728096781
enache.alexandra@umft.ro

cunoașterii binelui absolut, concluzionând totuși că esențial este să cunoaștem și să acționăm în sensul binelui realizabil. Astfel, în domeniul medical binele ultim este salvarea vieții, toate eforturile fiind concentrate pentru atingerea acestui scop suprem. De asemeni el a arătat că este important ca binele să se caute pentru toți. Observăm că sistemul celor patru principii, promovat de Beauchamp și Childress, se inspiră din marile teorii etice, respectiv principiul autonomiei persoanei instituit de Kant și principiul binefacerii de sorginte utilitaristă, însă rădăcinile filozofice ale acestora ajung până la școala de la Kos. Beneficiența, non-maleficiența, autonomia și justiția constituie cele 4 principii fundamentale ale bioeticii. Primele 2 pot fi urmărite din vremea lui Hipocrate „pentru a ajuta și a nu face rău”, în timp ce ultimele 2 au evoluat mai târziu. Odată cu trecerea timpului, atât autonomia, cât și justiția au fost dezvoltate ca principii importante ale bioeticii. În timpurile moderne, dezbaterile din Principiile eticii biomedicale asupra celor 4 principii și aplicarea lor, oferă și soluții pentru respectarea drepturilor pacientului. Pacientul este o persoană vulnerabilă, fragilă, cu slăbiciuni și în consecință are nevoie de solitudine și protecție din partea personalului medical și nu numai. În contextul îngrijirilor pentru sănătate și a cercetării medicale, se consideră că pacientul ca persoana vulnerabilă este susceptibil de a suferi unele abuzuri inerente. Aspectele succint prezentate, ne arată pe lângă amplitudinea problemelor etice și necesitatea de colaborare a tuturor factorilor pentru a sprijini omul bolnav în procesul său de vindecare, sau atunci când această cale este mai puțin realizabilă să creăm un cadru extins în care îngrijirile medicale se îmbină cu cele spirituale spre binele pacientului.

13. Pr. Lect. Univ. Dr. **Daniel ENEA**
Departamentul de Istorie,
Teologie și Filosofie,
Facultatea de Litere, Istorie,
Filosofie și Teologie
(Universitatea de Vest
Timișoara)

daniel.enea@e-uvt.ro
0727808796

TITLU: „Sfânta Împărtășanie, medicamentul nemuririi, în lumina Părinților Filocalici”

ABSTRACT: Biserica ne învață că prin cele șapte Sfinte Taine, creștinul primește harul dumnezeiesc. Dar în Sfânta Euharistie, noi primim însuși Trupul și însuși Sângele lui Hristos, de unde izvorăște harul celorlalte Taine. La fiecare Sfântă Liturghie auzim cuvintele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos, care la Cina cea de Taină a luat pâinea și, mulțumind, a frânt și a dat ucenicilor și a zis *Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu*. Și luând paharul și mulțumind, le-a dat zicând: *Beți, dintru acesta toți, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor* (Matei 26, 26-29). Părinții Apostolici numeau Sfânta Euharistie, *doctoria nemuririi, antidotul pentru a nu muri* (Sf. Ignatie Teoforul, *Epistola către Efeseni* 20, 2). Sfânta Împărtășanie este numită prelungirea întrupării Domnului. Sfinții Părinți au urmat aceeași tradiție, cunoscută în patristică și ajunsă până azi. Un rol semnificativ în explicarea duhovnicească a tainei euharistice îl au Sfinții Filocalici. Și ei numesc Sfânta Euharistie *pârگا pâinii cerești sau masă duhovnicească cerească, nesfârșit hrănitoare*. Sfânta Împărtășanie revarsă asupra întregului organism psihosomatic energia vieții nemuritoare, are loc un transplant duhovnicesc și ne umplem de viață dumnezeiască. Mai ales așa, Hristos este cu noi până la sfârșitul veacurilor.

14. Pr. Lect. Univ. Dr. **Marius FLORESCU**
Departamentul de Istorie,
Teologie și Filosofie,

TITLU: „Elemente de cosmogeneză din teologia Sfântului Atanasie cel Mare, confirmate de știință”

ABSTRACT: În scrierile sale teologice, Sfântul Atanasie cel Mare, Părinte al Bisericii din secolul IV a abordat și unele teme legate de univers în general și de cosmogonie în special. Ne miră și naște în noi o admirație deosebită faptul că la nivelul cunoașterii din secolul IV, Atanasie cel Mare observa unele lucruri care au fost descoperite de știință

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
	Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) marius.florescu@e-uvv.ro 0723223436	secole mai târziu. Asemenea altor Părinți din vremea sa, Sfântului Atanasie cel Mare nu i-a rămas indiferent mediul înconjurător, trecând de la contemplarea lui Dumnezeu prin natură la cunoașterea câtorva dintre tainele creației.
15.	Prof. Dr. Philippe GAGNON Catedra de Știință, Tehnoștiință și Credință în Era Ecologiei Integrale, Laboratorul de Etică (EA 7446) (Universitatea Catolică din Lille) philippe.gagnon@univ-catholille.fr	TITLU: "De la medicină ca problemă socială la practici care afectează o ecologie a sănătății" ABSTRACT: În această prezentare, analizăm mai întâi unde ne aflăm în ceea ce privește practicile de sănătate și o facem în lumina unei viziuni asupra lumii în care sănătatea și corpul au ajuns să determine alegerile sociale. Într-o a doua ocazie, luăm în considerare dimensiunea antropologică în paradigma îngrijirii. Acest lucru este apoi dezvoltat într-un al treilea moment ca un punct de vedere care pregătește scena pentru o conștiință reflexivă în care măsurăm distanța dintre ceea ce o perspectivă ecologică integrală ne-ar face să ne dorim ca lume și ceea ce practicile noastre încă trădează ca fiind în detrimentul realizării acestei viziuni.
16.	Pr. Prof. Dr. Dragoș GIULEA (Centrul de formare cultural – teologică și catehetică „Sf. Maxim Mărturisitorul”, Montreal, Canada) dagiulea@yahoo.com +1(519)551-8107	TITLU: „Postul, un mister între praxisul apostolic, l'affaire des saucisses și descoperirea autofagiei și a genelor ei” ABSTRACT: Studiile medicale contemporane au descoperit mecanismele autofagiei și genele (ATG) care generează și constituie autofagia ca un proces de restaurare și întinerire celulară declanșat de post. Descoperirea deschide un orizont neașteptat pentru întâlniri între practica medicală și religioasă. Perceput de oamenii moderni ca un obicei medieval stânjenitor și înrobitor de care trebuie să ne eliberăm, postul este dezvăluit ca o practică ancestrală care apare în toate religiile majore ale antichității și timpurilor moderne, inclusiv creștinismul. Astăzi, medicii, dieteticienii și preoții îl recomandă deopotrivă, iar nord-americanii și europenii contemporani îl admiră în alte culturi decât a lor, care l-au îndepărtat religios, dar l-au redescoperit științific. În epoca noastră, practica religioasă și medicina cea mai avansată întâlnesc din nou, cu uimire, valențele voalate ale postului, care pot deveni un spațiu de intersecție și de dialog autentic între cele două țărâmurii ale spiritului uman.
17.	Pr. Lect. Univ. Dr. Marius IOANA Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara)	TITLU: „Metafizica discursului bisericesc” ABSTRACT: Existența unei morfologii tot mai complexe a comunicării și în special a comunicării prin discurs de la un emițător la mai mulți receptori, ne determină să reflectăm asupra aspectelor directe (metafizice) ale sistemului de comunicare. Ontologia discursului bisericesc este una specială și anume: Revelația. În studiul de față vom investiga categorial dimensiunile metafizice ale cuvântului transformator, incluzând noțiunile derivate ale metafizicii academice: ontologie, cauzalitate, intercomuniune (interconexiune), natura și dinamica transformatoare a textului revelat. CUVINTE CHEIE: metafizică, comunicare, discurs bisericesc, revelație

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
	marius.ioana@e-uvt.ro 0773329009	
18.	Pr. Prof. Dr. Răzvan IONESCU Centrul Ortodox de Studii și Cercetări „Dumitru Stăniloae” (C.D.S.), Paris pr_razvan_ionescu@yahoo.fr +33684594030	TITLU: „Putem imagina un aport complementar al utilizării IA si al investigării duhovnicești spre vindecarea omului?” ABSTRACT: Dezvoltarea recentă a IA generative induce fără îndoială un șoc cultural menit să redefinească posibilități și meserii la nivel mondial. Decernarea premiului Nobel 2024 în fizică, ca recompensare a unei astfel de preocupări deschizătoare de perspective, arată în ce măsură o revoluție tehnologică este în curs. Între folosirea de instrumente tot mai performante, adaptate tsunami-ului de informații actual, și devenirea noastră lăuntrică, ne surprindem în continuă căutare de înțelegere, discernământ și echilibru. Propunem o scurtă incursiune în problematica utilizării IA în medicină, reliefând totodată importanța abordării omului în integralitatea sa de trup și suflet, atât prin știință, cât și prin viața duhovnicească, complementar, fiecare exprimând competențele sale specifice.
19.	Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin JINGA Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) constantin.jinga@e-uvt.ro 0727599709	TITLU: „Boala – radiografii biblice: Cartea Rut și 4 Regi 5” ABSTRACT: Demersul nostru debutează cu o prezentare sintetică a modului cum este reflectată realitatea bolii și a suferinței omului bolnav în context biblic, insistând asupra meditațiilor legate de cauzalitatea acesteia. În continuare, vom analiza două narațiuni biblice (Cartea Rut și 4 Regi 5) relevante pentru a înțelege faptul că problematica bolii, așa cum este ea abordată în Biblie, prezintă o complexitate aparte, cu importante implicații teologice, filosofice, spirituale, duhovnicești. Biblia nu oferă o explicație simplă pentru boală și pentru suferință, în schimb ne oferă ocazia să descoperim că ele pot avea un scop mai profund.
20.	Asistent universitar drd. Andra-Maria JURCA Departamentul de Științe ale Educației, Facultatea de Sociologie și Psihologie (Universitatea de Vest din Timișoara) andra.jurca@e-uvt.ro 0743580483	TITLU: „Mentalități și schimbări valorice în mediul școlar românesc” ABSTRACT: Societatea este în continuă schimbare, iar școala este instituția care are rolul de a răspunde nevoilor sociale și psihologice ale elevilor. În această direcție se îndreaptă și idealul educațional al școlii românești care constă în <i>”dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.”</i> (Legea Învățământului Preuniversitar, 198/2023). Din păcate mediul școlar românesc încă poartă amprente din trecut prin <i>”reminiscențele conservatorismului, ale depersonalizării, ale autoritarismului, ale obedienței, ale segregării, ale elitismului și ale inegalității de șanse”</i> (Spătăreanu, 2020, p. 10). De asemenea, o altă atenție deosebită trebuie acordată conceptului de calitate în educație. Ce presupune calitatea în educație? Se vorbește adesea despre acest concept, care întâlnește multiple definiții în literatura de

specialitate. "O definiție operațională a calității include ansamblul însușirilor unor valori de întrebuințare – proces, produs, subiect, serviciu, care exprimă gradul în care acesta satisface nevoia, interesul social" (Neacșu, 2008, apud. Spătăreanu, 2020, p. 53). Observăm că se acordă o importanță deosebită valorilor, chiar și în ceea ce privește conceptul de calitate în educație. Având în vedere trecutul, prezentul și viitorul școlii românești, focusul trebuie să fie pe valori și mentalități. În acest sens este necesar ca profesorii să își schimbe mentalitatea și sistemul de valori în funcție de noile responsabilități sociale. Modalitate prin care se poate asigura un mediu prielnic de dezvoltare elevilor, indiferent de etnie, religie, prezența unei dizabilități. În acest sens este cunoscut că educația incluzivă este un element cheie pentru dezvoltarea democrației civice (Stepaniuk, 2018). Până în prezent sunt puține studii realizate în România pe tema atitudinii profesorilor față de educația incluzivă, precum și a valorilor, fiind necesare cercetări mai amănunțite. În această direcție la nivelul țării noastre este nevoie să se lucreze simultan, atât de sus în jos, de la macro spre micro (politicile educaționale), cât și de jos în sus, de la micro spre macro (de la nivelul școlii, al directorilor, profesorilor, adică schimbarea mentalităților și valorilor). O singură direcție nu este suficientă, așa cum s-a remarcat într-un alt studiu realizat în Japonia și Finlanda (Moberg et al., 2019). Prezenta lucrare își propune să prezinte cercetările realizate până în prezent cu privire la tema mentalităților și valorilor profesorilor din mediul școlar românesc.

21. **Pr. Prof. Dr. Christopher C. KNIGHT**
Institute for Orthodox Christian Studies
(Universitatea Cambridge)
fatherxopher@gmail.com

TITLU: "Deficiența cognitivă, mintea umană și nous: implicații teologice și filozofice ale unei înțelegeri tradiționale"
REZUMAT: Înțelegerea minții adoptată de obicei în cadrul dialogului actual dintre știință și teologie și cel al lumii medicale, de obicei nu ține cont de facultatea intelectului care în antichitate și medievalitate era numită *nous*, ce rămâne un concept important în creștinismul ortodox răsăritean. În timp ce acest concept poate necesita o reinterpretare pentru epoca noastră actuală, orice recunoaștere a realității sale va avea un impact major asupra răspunsului nostru la o serie de probleme, atât în teologie, filosofie, cât și în medicină. În teologie și filosofie, evaluarea idealismului filosofic și înțelegerea stării eshatologice vor fi afectate, în timp ce în practica medicală ne va afecta înțelegerea diferitelor incapacități cognitive și în special înțelegerea demenței.
CUVINTE CHEIE: științe cognitive; demență; eshatologie; Grigore de Nyssa; idealism; *nous*; suflet

22. **Cristian Florin LĂZĂRESCU**
Universitatea de Științele Vieții
"Regele Mihai I" din Timișoara
cristi_lazarescu@yahoo.com
Tel. 0741012598

TITLU: „Crearea unei punți între etică și compasiune”
ABSTRACT: Reducerea decalajului dintre bioetică și bunăstarea animalelor necesită o integrare profundă a compasiunii în cadrele noastre decizionale etice. Pentru a asigura bunăstarea animalelor, este esențial să cultivăm o cultură a empatiei și a înțelegerii nu numai față de animale, ci și în cadrul comunităților noastre și între diverse perspective. Unul dintre cele mai puternice instrumente pentru a face legătura între etică și compasiune este educația. Creșterea gradului de conștientizare cu privire la viața animalelor, inclusiv la capacitățile lor emoționale și sociale, poate stimula empatia în rândul indivizilor și al comunităților. Inițiativele educaționale pot varia de la programe școlare care îi învață pe copii despre comportamentul și bunăstarea animalelor până la campanii de sensibilizare a publicului care evidențiază situația dificilă a animalelor în diverse industrii. Prin intermediul povestirilor, al filmelor documentare și al întâlnirilor directe cu animalele în sanctuare sau ferme umane, putem

ilumina valoarea intrinsecă a vieții animalelor și putem sublinia imperativul etic de a le trata cu bunătațe. Angajarea într-un dialog deschis între diferitele părți interesate - cum ar fi oamenii de știință, eticienii, susținătorii drepturilor animalelor, fermierii și consumatorii - este, de asemenea, vitală pentru abordarea problemelor etice complexe legate de bunăstarea animalelor. Fiecare grup aduce în discuție perspective și experiențe unice, iar încurajarea conversațiilor respectuoase poate conduce la soluții inovatoare care reflectă valori comune. Stabilirea de platforme pentru discuții, cum ar fi forumuri, ateliere și mese rotunde, încurajează rezolvarea problemelor în colaborare, respectând atât bunăstarea oamenilor, cât și a animalelor. Un aspect important al acestui dialog implică integrarea valorilor culturale în discuțiile bioetice. Multe culturi din întreaga lume pun accentul pe respectul pentru animale, considerându-le parte a unui ecosistem mai larg și recunoscându-le adesea ca entități spirituale. Înțelegerea și încorporarea acestor valori culturale în discursul bioetic general poate îmbogăți abordarea noastră colectivă a bunăstării animalelor. De exemplu, practicile indigene pun adesea accentul pe relații durabile cu animalele, în care acestea sunt privite mai degrabă ca tovarăși decât ca simple resurse. Învățarea din aceste tradiții poate inspira practicile moderne care acordă prioritate bunăstării animalelor și promovează o coexistență mai armonioasă. Pledoaria pentru politici bazate pe compasiune este un alt pas esențial în crearea unei punți între etică și compasiune. Acest efort necesită colaborarea cu legislatorii, ONG-urile și liderii comunităților pentru a elabora reglementări care să protejeze animalele de exploatare și abuz. Eforturile de advocacy pot include promovarea standardelor umane în agricultură, sprijinirea interzicerii practicilor inumane și stimularea dezvoltării de metode alternative care reduc suferința animalelor. Fiecare individ are un rol de jucat în încurajarea unei culturi a compasiunii față de animale. Încurajarea consumatorilor să facă alegeri etice - cum ar fi sprijinirea practicilor agricole umane, alegerea produselor fără cruzime și adoptarea animalelor de companie în loc de cumpărarea lor - poate orienta cererea către practici mai compasive. Astfel de alegeri rezonază cu valorile personale de bunătațe și se aliniază în același timp unui angajament etic mai larg de respect față de toate ființele vii. Crearea unor spații sigure pentru discuții este, de asemenea, esențială. Crearea unor medii în care persoanele își pot exprima liber gândurile și sentimentele cu privire la bunăstarea animalelor poate spori înțelegerea și legătura. Aceste spații pot fi fizice, cum ar fi centrele comunitare sau adăposturile locale pentru animale, sau virtuale, prin intermediul platformelor online dedicate discuțiilor despre drepturile și bunăstarea animalelor. Spațiile sigure permit oamenilor să împărtășească experiențe și să învețe unii de la alții, promovând un sentiment de comunitate și un scop comun în promovarea bunăstării animalelor. În cele din urmă, cultivarea unei culturi a compasiunii implică o schimbare societală mai amplă în direcția recunoașterii valorii intrinseci a vieții animalelor. Aceasta presupune să acordăm prioritate empatiei și respectului în interacțiunile noastre zilnice cu animalele, încurajându-i în același timp pe ceilalți să adopte aceeași mentalitate. Această transformare culturală poate fi susținută prin promovarea expresiilor artistice - cum ar fi literatura, filmele și artele vizuale - care descriu viețile și luptele animalelor.

23. Conf. Univ. Dr. **Adrian LEMENI**

TITLU: „Boala ca semn al Cerului”

ABSTRACT: Boala, suferința, încercările apar în viața fiecăruia dintre noi. Important este nu doar să încercăm să fugim de durere, ci în vremea dificultăților să vedem cum putem desluși prezența lui Dumnezeu, să observăm dacă nu

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
	Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” (Universitatea din București) adrian.lemeni@unibuc.ro 0726112811	<p>cumva Dumnezeu Se ascunde tocmai acolo unde nu ne așteptăm, în greutăți, în necazuri și nu în ceea ce considerăm a fi performanțele noastre. Mai ales, prin boală și suferință, suficiența de sine a omului contemporan, încrederea amplificată în propriile puteri sunt slăbite. Astfel omul se deschide lucrării harului dumnezeiesc și poate interioriza prin viață cuvintele Sfântului Apostol Pavel care arată că adevărata putere este trăită atunci când își recunoaște propria slăbiciune. Apostolul neamurilor după ce L-a rugat pe Dumnezeu să-l izbăvească de ghimpele din trupul său, primește răspuns de Sus: „<i>Îți este de ajuns harul Meu</i>” (II Corinteni, 12,9).</p> <p>CUVINTE CHEIE: suferință, boală, cruce, credință, transfigurare duhovnicească</p>
24.	Conf. Univ. Dr. Daniel LEMENI Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) daniel.lemeni@e-uvv.ro 0726159707	<p>TITLU: „Boală, sfințenie și discursul despre vindecarea lăuntrică în monahismul timpuriu”</p> <p>ABSTRACT: Lucrarea de față explorează tema bolii ascetice așa cum apare ea configurată în hagiografia monahală timpurie (Viața Sfântului Antonie, <i>Apophthegmata Patrum</i>, <i>Historia monachorum in Aegypto</i> ș.a). Mai exact spus, vom încerca să stabilim o relație mai apropiată între „asceza bolii” și vindecarea duhovnicească în spiritualitatea deșertului. În opinia noastră, această relație a jucat un rol extrem de important în tradiția ascetică timpurie. În acest sens, am împărțit studiul de față în două secțiuni majore: în prima secțiune, vom evidenția că boala ascetică se corelează în mod indisolubil cu creșterea duhovnicească în monahismul timpuriu. Premisa noastră majoră constă în faptul că progresul spiritual al monahului era însoțit de boala înțeleasă ca un fel de asceză și <i>automortificare</i> a trupului. Din această perspectivă, semnificația bolii în monahismul timpuriu este corelată cu procesul creșterii spirituale. În a doua secțiune, ne vom concentra asupra funcției bolii ascetice în monahismul timpuriu. Părinții deșertului au acceptat boala ca o asceză, dar și ca un semn al iubirii lui Dumnezeu. În acest context, subliniem că disciplina ascetică nu este o respingere a trupului ci, mai degrabă, o investire a lui cu o nouă semnificație și, anume una de ordin duhovnicesc: boala trupească ca oportunitate majoră de vindecare a sufletului. În linii mari, studiul de față conține o explorare a felului în care monahii timpurii s-au folosit de boala trupului pentru a se vindeca din punct de vedere lăuntric.</p> <p>CUVINTE CHEIE: Sfințenie, boală trupească, asceză, Părinții deșertului, vindecare lăuntrică, Sfântul Antonie cel Mare, monahism timpuriu</p>
25.	Prof. Univ. Dr. Florin LOBONT Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) florin.lobont@e-uvv.ro 0721090035	<p>TITLU: „Explorarea convergențelor etice: filozofia kantiană și perspectivele creștine ortodoxe asupra donării de organe în România”</p> <p>ABSTRACT: Această lucrare examinează intersecția dintre filozofia transcendențială kantiană și principiile creștine ortodoxe, explorând modul în care aceste cadre pot oferi îndrumare etică în domeniul donării și transplantului de organe. Ea postulează că filozofia morală a lui Kant, cu accentul pe datorie, altruism și respect pentru demnitatea umană, oferă o perspectivă complementară învățăturilor creștine ortodoxe despre sacrificiul de sine și sfințenia vieții. Analizând elementele cheie ale eticii kantiene în relație cu principiile umanismului creștin, cercetarea încearcă să demonstreze că aceste tradiții filosofice și teologice pot susține o abordare morală unificată a donării de organe, una care onorează atât credințele spirituale, cât și imperativele practicii medicale moderne. Această</p>

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
---------	--	---

sinteză poate ajuta la promovarea unui cadru etic mai coeziv, încurajând deciziile de salvare a vieții, menținând în același timp respectul pentru doctrinele religioase din România contemporană.

CUVINTE CHEIE: donare de organe, transplant, etică kantiană, creștinism ortodox, altruism creștin, etică medicală.

26. Prof. dr. Linda-Saskia **MENCZEL**
linda.menczel72@e-uvv.ro
 0745533882

TITLU: „Tetragrama - grafem și sonoritate taumaturgică”

ABSTRACT: Tetragrama, numele divin format din patru litere, se regăsește în alcătuirea altarelor, amvoanelor și picturilor murale din locașuri de cult, dar și în picturi de șevalet, sculptură, grafică, arte decorative, precum și în elemente de arhitectură europeană, începând cu perioada renașcentistă. Scris în ebraica originală, el este ubicuu în bisericile reformate din nordul Europei, fiind adesea centrul vizual și spiritual al acestor locașuri de cult. Dacă pronunțarea numelui invocă atributele divinității, tradiția rabinică ne învață că și forma literelor inspiră reverență și regalitate. Fiecare literă, forma ei, este nu doar un grafem care desemnează un sunet, ci o lume întregă de semnificații creatoare de sensuri extinse.

CUVINTE CHEIE: Tetragrama, artă, sunet, grafem

27. Prof. Univ. Dr. **Claudiu MESAROȘ** UVT-FLIFT
 Departamentul de Istorie,
 Teologie și Filosofie,
 Facultatea de Litere, Istorie,
 Filosofie și Teologie
 (Universitatea de Vest
 Timișoara)
 0723227520
claudiu.mesaros@e-uvv.ro

TITLU: „Imaginea: de la *Imago Dei* la imaginația patologică”

ABSTRACT: Patologia imaginii reprezintă o problemă importantă atât în domeniul științelor comunicării cât și în filosofia comunicării și cu atât mai mult în domeniul Teologiei. Știm încă din Categoriile Stagiritului că suplینirea reprezentării obiectuale cu reprezentarea per se produce una din cele mai păguboase surse de eroare epistemologică, anume imposibilitatea constituirii relației productive între noțiuni și semnificație. Pe aceeași linie de argumentare, substituirea reprezentării cu imaginea ca obiect, în mod patologic, produce o întreagă literatură fantastică și o teorie cât se poate de influentă, de exemplu la Giordano Bruno, despre legăturile magice care pot fi create între oameni în temeiul unei anume manipulări a imaginației erotice. În acest sens, este necesar să operăm o distincție clară între imaginarul realist reglementat teoretic și cultivat ca atare sub forma a ceea ce Henry Corbin numea *imaginalul*, respectiv imaginarul creator cultivat într-un sens liber sau patologic adică nereglementat, lăsat să producă iluzii și idoli constelații simbolice insondabile. Ne propunem să cercetăm o tipologie a imaginii construită în jurul unui concept de *imago Dei* bazat pe două tipuri de discurs din antichitatea târzie, Grigore de Nyssa și Boethius.

28. Pr. Lect. Univ. Dr. **Ioan MIHOC**
 Departamentul de Istorie,
 Teologie și Filosofie,
 Facultatea de Litere, Istorie,
 Filosofie și Teologie
 (Universitatea de Vest
 Timișoara)
ioan.mihoc@e-uvv.ro

TITLU: „Ceea ce vine dinăuntru: Boală și vindecare prin prisma inimii în Marcu 7, 20-23”

ABSTRACT: Acest referat explorează învățătura Mântuitorului Iisus Hristos din Evanghelia după Marcu 7,20-23, unde El pune accentul pe inima omului ca sursă principală a păcatului și a impurităților. Pornind de la aceste versete, analiza evidențiază contrastul dintre noțiunile exterioare ale impurității ritualice și adevărata sursă a necurăției, care provine din interiorul ființei umane. Studiul subliniază rolul central al inimii nu doar ca izvor al bolilor morale, ci și ca locul potențial pentru vindecare și renaștere spirituală. De asemenea, este discutată importanța etică a acestor versete pentru o viață creștină autentică, orientată spre purificarea lăuntrică. În concluzie, textul biblic

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
---------	--	---

0728517736

este interpretat ca o invitație la introspecție și la un proces continuu de vindecare spirituală, în care transformarea inimii este cheia unui suflet curat și a unei vieți binecuvântate.

CUVINTE CHEIE: inima, boală spirituală, vindecare interioară, păcat, purificare, Evanghelia după Marcu

29. Conf. univ. dr. **Maria NICULESCU**
 Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
 (Universitatea de Vest Timișoara)
maria.niculescu@e-uvt.ro
 0740083683

TITLU: „Ecologia cuvântului - ecologia comunicării”

ABSTRACT: Vă propunem un Studiu de caz care abordează într-o manieră interdisciplinară ecologia cuvântului și ecologia comunicării - o viziune dezvoltată în Proiectul ECO-VITAL UVT 21. Studiile și cercetările dedicate fenomenului complex al comunicării sunt multiple și marchează domeniul tuturor științelor. Pornind de la aserțiunea că ecologia ca știință se referă la relația dintre organisme și mediul lor de viață, comunicarea devine o dimensiune esențială a naturii, în general și a ființelor umane, în special. Cuvântul are o influență deosebită asupra evoluției ființei umane. Vă propunem să privim ecologia cuvântului ca interacțiune între părțile sale componente, care creează claritate, coerență, semnificație. Ecologia comunicării ca temă a disciplinelor socio-umane se referă la psihicul, atitudinea și comportamentul uman. Abordarea acestor concepte, într-o manieră interdisciplinară și unitară, conturează planul general al manifestării gândurilor, sentimentelor și comportamentelor ființei umane. Concordanța dintre gând-emoție-vorbă-faptă ne conduce către o ecologie a comunicării benefică existenței care creează un rost. În limba română, aceste fenomene se manifestă ca un catharsis.

30. **Lect. Univ. dr. Simona OLARU-POȘIAR**
 Centrul de cercetare lingvistică aplicată și studii culturale comparate (C-CLASC),
 Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș"
 Timișoara;
Drd. Alexandra Laura MEDERLE,
 Școala Doctorală -
 Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș"
 Timișoara
olaru-posiar.simona@umft.ro
alexandra.mederle@umft.ro

TITLU: „În Spirit VINDECĂM: Îngrijirea trupului și a sufletului”

ABSTRACT: Dimensiunile spirituale ale bolii și sănătății cuprind diverse aspecte legate de credințele, valorile, sensul și scopul unei persoane în ceea ce privește sănătatea și bunăstarea sa. Lucrarea își propune să răspundă la întrebarea dacă trebuie să vindecăm trupul, sufletul sau dacă procesul de vindecare se bazează pe ambele. Trupul nostru se îmbolnăvește pentru că spiritul nostru este afectat sau este doar scutul din exterior? De asemenea, se concentrează pe importanța vindecătorului, fie că este vorba de preot, medic, îngrijitor, familie, comunitate sau, mai important, dacă procesul de vindecare vine din interior. Putem noi înșine să devenim vindecători sau suntem vindecați de o energie mult mai mare decât poate percepe mintea noastră? Lucrarea analizează toate aceste aspecte, dar lasă cititorul, pacientul să se întrebe și să aleagă ce remediu să folosească atunci când sufletul, trupul sunt în grija medicinei. Recunoașterea și abordarea dimensiunilor spirituale ale bolii și sănătății poate îmbunătăți îngrijirea pacienților și poate duce la practici de asistență medicală empatică, pline de compasiune și eficiente. Promovează o înțelegere mai cuprinzătoare a experienței unei persoane cu sănătatea și boala, recunoscând că vindecarea implică adesea mai mult decât un tratament fizic.

CUVINTE CHEIE: religie, medicină, empatie, spirit, vindecător

31. Conf. Univ. Dr. **Adina Ramona PALEA** & Prof. Univ. Dr.

TITLU: „Transparența în comunicare – soluție pentru vindecarea neîncrederii și încurajarea dialogului între eparhii și mireni”

Gabriel-Mugurel DRAGOMIR -
Director PPD, Facultatea de
Științe ale Comunicării
(Universitatea Politehnica
Timișoara)
adina.palea@upt.ro
0724219906

ABSTRACT: Iisus este Cuvântul și prin Cuvânt trăim în comuniune de 2000 de ani. Societatea post-adevăr și corectitudinea politică pervertesc sensul cuvintelor, ne îndepărtează de sursă și construiesc noi înțelesuri pentru vechi concepte. Asumarea unei comunicări deschise și transparente poate fi o soluție de contracarare, o modalitate de a evita capcanele noilor canale de comunicare digitale. Prezenta lucrare se întemeiază pe un demers descriptiv și de analiză a modului în care arhiepiscopiile Patriarhiei Române prezintă în mod deschis activitățile de sprijinire a diferitelor comunități și valoarea investițiilor, prin intermediul paginilor web și a rețelelor sociale. Importanța cuvântului reiese chiar din cele cinci principii de filantropie socială creștin-ortodoxă declarate de Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române: „*Lucrarea filantropică a Bisericii, continuatoarea lucrării filantropice, vindecătoare, sfințitoare și mântuitoare a Mântuitorului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu; Filantropia socială legată de Liturgia eșială; Filantropia socială a Bisericii o filantropie pastorală; Lucrarea filantropico-socială ortodoxă are ca izvor de inspirație viața parohială și viața monahală; Cooperarea Bisericii cu diferite asociații, fundații și organizații umanitare*”. Rezultatele cercetării indică nevoia de intervenție pentru asigurarea transparenței informaționale din partea arhiepiscopioilor, precum și pentru intensificarea dialogului pentru coordonarea activităților de comunicare cu societatea, la nivelul întregii țări.

32. Prof. Univ. Dr. **Carmen**
PANAITESCU
Universitatea de Medicină și
Farmacie "Victor Babeș"
Timișoara,
Președinte Societatea Română
de Alergologie și Imunologie
Clinică
cbunu@umft.ro
0721434100

TITLU: "Armonia dintre Credință și Știință: Confluența dintre Valorile Creștine și Educația Medicală"

ABSTRACT: Integrarea credinței creștine în domeniul sănătății și al educației medicale a avut un impact profund asupra eticii și practicilor medicale de-a lungul istoriei. Iisus Hristos, în rolul Său dual de Vindecător și Învățător, a exercitat o influență puternică asupra gândirii religioase, modelând totodată evoluția practicii medicale și a bioeticii. Învățăturile Sale au influențat semnificativ principiile etice care guvernează îngrijirea bolnavilor, stabilind un model de tratament care pune accent pe compasiune, demnitate și responsabilitate morală. Valorile fundamentale creștine, precum compasiunea, sacralitatea vieții și credința că umanitatea este creată după chipul lui Dumnezeu, au fost esențiale în dezvoltarea eticii medicale, etica creștină servind drept busolă morală. Din primele veacuri creștine, îngrijirea bolnavilor a fost considerată o datorie religioasă. Istoric, instituțiile creștine, în special mănăstirile, au fost esențiale pentru furnizarea de îngrijiri medicale în întreaga Europă. Atât mănăstirile ortodoxe, cât și cele catolice au oferit îngrijiri holistice care abordau nu doar nevoile fizice ale pacienților, ci și bunăstarea lor emoțională și spirituală. La începuturile creștinătății, îngrijirile de sănătate oferite pe teritoriul actual al României au fost influențate de tradițiile romane și bizantine, deoarece primii creștini au adoptat practicile romane pentru îngrijirea bolnavilor și au înființat instituții caritabile inspirate de Imperiul Bizantin. Mănăstirile au devenit centre păstrătoare ale cunoștințelor medicale, combinând vindecarea prin credință cu remedii naturale. Sfinți precum Nectarios și Paraskeva erau deosebit de venerați ca vindecători. Astfel, pe teritoriul țării noastre s-au copiat, scris și tipărit cărți care includ informații medicale, cum ar fi: "Pravila de la Govora" (1640), "Psaltirea în versuri" de Dosoftei (1673), "Cartea Fiziologului" (1693), "Codex Sturdzanus" (XVII) și manuscrisele medicale de la Mănăstirea Putna (XVII-XVIII). În timp ce Europa de Vest a început să secularizeze educația medicală în timpul Renașterii și Iluminismului, în România, monahismul ortodox a influențat semnificativ tradițiile medicale ale țării până în secolul al XIX-lea. În perioada târzie a Evului Mediu și în perioada otomană, Biserica Ortodoxă a

jucat un rol crucial în domeniul sănătății, cu bolnițe înființate pe lângă mănăstiri, care îngrijeau săracii și bolnavii, folosind plante medicinale și remedii tradiționale alături de ritualuri religioase. Perioada fanariotă (1711–1821) a marcat modernizarea medicinei românești sub influența occidentală, cu înființarea de spitale sponsorizate de biserică și medici care s-au format în străinătate. În ciuda acestor schimbări, etica creștină a continuat să fie fundamentală pentru practica medicală. Secolul al XIX-lea a asistat o modernizare suplimentară și înființarea de școli medicale formale, deși influențele religioase asupra eticii medicale au persistat. În timpul secolului XX, România a experimentat o secularizare crescută în educația medicală sub regimul comunist, cu practicile religioase în domeniul sănătății reprimite, deși unele au persistat discret. După căderea comunismului, Biserica Ortodoxă și-a recăpătat influența și a reafirmat etica creștină în domeniul sănătății. Figuri istorice din medicină, precum Sir William Osler, adesea considerat "părintele medicinei moderne", și Louis Pasteur, o figură centrală în descoperirea vaccinurilor, ilustrează modul în care credința creștină le-a influențat și modelat cercetările lor revoluționare. Mai recent, personalități medicale, precum Francis Collins, directorul Proiectului Genomului Uman, care a reușit să cartografieze ADN-ul uman, și Ben Carson, renumit neurochirurg, au demonstrat cum credința poate inspira progresul științific. Susținătorii eticii medicale, cum ar fi John Patrick, o personalitate în pediatrie și bioetică, continuă să sublinieze relația durabilă dintre valorile creștine și domeniul sănătății. În timp ce școlile medicale de astăzi sunt în mare parte seculare, etica creștină continuă să modeleze dezbaterile bioetice, iar organizațiile caritabile combină îngrijirea medicală cu sprijinul spiritual. În concluzie, integrarea creștinismului în educația medicală a avut un impact de durată asupra eticii și practicilor în domeniul sănătății, influențând discuțiile despre bioetică și îngrijirea pacienților, care persistă astăzi în întreaga Europă și nu numai și modelând traiectoria îngrijirii sănătății.

CUVINTE CHEIE: îngrijiri de sănătate, educație medicală, bioetică, valori creștine fundamentale

33. Prof. Univ. Dr. **Lucian**
PETRESCU
Universitatea de Medicină și
Farmacie "Victor Babeș"
Timișoara
petrescu_lucian@yahoo.com

TITLU: „Biologie genetica, biologie cuantică și spiritualitate creștină”

ABSTRACT: În tema precizată vom trata aparența discrepanței dintre cunoașterea numită științifică – atât în ce privește contradicțiile dintre aspectele genetice, epigenetice, și, mai nou, cuantice (impuse de fizica cuantică, din ce în ce mai avansată, inclusiv în experimente empirice) și gândirea în paradigmă religioasă, și, în speță – creștină. Pornind de la mari înaintași ai secolelor trecute, pionieri ai matematicii moderne, fizicii, chimiei, biologiei genetice, până la cei mai importanți gânditori și oameni de știință (desigur, inclusiv biologică) ai zilelor noastre, vom dezambla constructul realmente vulgar al antagonismului știință-religie. Începând chiar de la aparent cele mai științifice concepte ale cunoașterii, în medicina și biologia actuală – biologia determinist genetică, cea (nu tocmai) opozant epigenetică, până la cea mai actuală aplicare a științei în biologie – integratoarea biologie cuantică, vom arăta congruența cu cunoașterea și relevanța epistemei revelației și gândirii cercetătoare religioase – în speță creștină, în cele mai prestigioase medii academice – medicale și biologice, nu doar în cele ecleziastice. Pe măsură ce societatea tinde la dihotomizarea celor două modele de cunoaștere, mai ales către laicizarea tuturor formelor de conviețuire, ba chiar către înlocuirea minții și însuflețirii omenești cu inteligența artificială, e tot mai multă

nevoie de revenire la tot ce s-a întâmplat și înțeles, după milenii de civilizație, cultură și cunoaștere umană neintermediată de tehnologii înlocuitoare de viață și spirit.

34. Cercetător științific dr. **Cătălin-Ștefan POPA**
Institutul de Istorie a Religiilor, Directorul Direcției Istoria Culturii și Civilizației a Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului (ISACCL) (Academia Română)
popacatalinstefan@gmail.com
- TITLU: „Relația dintre iertare, vindecare și restaurare a trupului și sufletului în exegeza siriacă (Mt 26, 6-12; Mc 14, 3-9; Lc 7, 33-40; In 12, 1-8)”**
ABSTRACT: Prezentarea va discuta episodul biblic al ungerii picioarelor Mântuitorului de către femeia păcătoasă, o temă ce ocupă un loc special în exegeza autorilor siriaci. Pe lângă analiza detaliată a cadrului scenei biblice din perspectiva comparată a celor 4 evangheliști vom încerca să interpretăm scena prin relația dintre teologie, medicină și societate valorificând punctele de vedere ale autorilor siriaci precum Efrem Sirul, Iacob de Sarug, Isodad de Merv, Nonus de Edessa, Moses bar Kepha, Dionysius Bar Salibi sau Gregorius Bar Salibi. Atitudinea de pocăință a femeii, recurgerea la alabastru ca act de cinstire a Mântuitorului și totodată ca remediu pentru propria sa vindecare va fi contrastată de reacția lui Simon Fariseului și a mulțimii pe baza unor clișee sociale. Ritualistica ungerii sau spălării are și ea un rol aparte în înțelegerea contextuală a acestui episod biblic grăitor pentru cei care doresc să înțeleagă relația dintre iertare, vindecare și restaurare a trupului și sufletului chiar și în vremurile moderne.
35. Prof. univ. dr. **Emilian POPOVICI**
Universitatea de Medicina si Farmacie "Victor Babes"
Timisoara;
Medic Primar Epidemiologie,
Vicepreședinte al Societății Române de Epidemiologie
epidemio@umft.ro
- TITLU: „Probleme de sănătate mintală în perioada perinatală”**
ABSTRACT: Perioada perinatală, care cuprinde sarcina și primul an după naștere, poate fi critică în viața unei femei. Este caracterizată de schimbări fizice, emoționale și sociale semnificative iar pentru unele femei, poate fi de asemenea o perioadă de o vulnerabilitate sporită inclusiv în privința problemelor de sănătate mintală. În timpul sarcinii, multe femei se confruntă cu schimbări de dispoziție, anxietate și stres, care sunt considerate răspunsuri normale la schimbările hormonale și fiziologice care au loc în corpul lor. Cu toate acestea, pentru unele femei, aceste simptome pot escalada în probleme de sănătate mintală mai grave, cum ar fi depresia, tulburările de anxietate și, în cazuri severe, psihoza postpartum. Se estimează că aproximativ 10-15% dintre femei se confruntă cu probleme de sănătate mintală în timpul sarcinii sau în primul an după naștere. Impactul problemelor de sănătate mintală în perioada perinatală se extinde dincolo de viața femeii, afectând relația ei cu partenerul, capacitatea de a avea grijă de copil precum și dinamica generală a familiei. Este important să recunoaștem semnele și simptomele problemelor de sănătate mintală perinatală și să oferim sprijin și intervenție în timp util. Factorii de risc pentru problemele de sănătate mintală perinatală includ antecedente de boală mintală, lipsa de sprijin social, problemele financiare și circumstanțele dificile de viață. În plus, stigmatizarea problemelor de sănătate mintală și presiunea exercitată asupra femeii de a se conforma așteptărilor societății privind maternitatea, pot exacerba situația dificilă cu care acestea se confruntă în această perioadă a vieții lor. Sprijinul acordat poate include consiliere, terapie, medicație, grupuri de sprijin, precum și intervenția timpurie, toate cele menționate putând îmbunătăți semnificativ rezultatele atât pentru mamă, cât și pentru copilul ei.
- CUVINTE CHEIE:** perioada perinatală, probleme de sănătate mintală, sarcină, naștere, postpartum, vulnerabilitate.

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
36.	<p>Ierom. Lect. Dr. Rafael POVÎRNARU Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara)</p> <p>raul.povirnaru@e-uvt.ro 0722516161</p>	<p>TITLU: „Actul liturgic eclesial – ‘<i>metanoia</i> structurală’ a creierului unui criminal în serie”</p> <p>ABSTRACT: Atunci când vorbim despre criminalul în serie avem în vedere acea persoană surprinsă într-un moment existențial caracterizat printr-o stare de degradare fizică, psihică, dar și sufletească, aflată în situația de a săvârși acte necugetate precum luarea vieții unui semen al său. În încercarea de a afla motivația unor asemenea gesturi, cercetătorii contemporani s-au aplecat atât asupra unei analize de natură psihiatrică, cât și asupra unei evaluări structurale a creierului unui asemenea individ, fapt ce a condus la o serie de concluzii care pun în valoare existența în deficit sau în ultra suficiență a unor substanțe precum serotonina sau dopamina, care aflate în echilibrul proiectat de Dumnezeu sunt considerate a fi generatoare de fericire. Dezechilibrul acestora determină de cele mai multe ori o manifestare nefericită a ființei umane. Totodată, elemente precum cortexul prefrontal și amigdala ca centru al emoțiilor aflate în creier sunt astăzi analizate de către cercetători, în încercarea de a dovedi efectele imediate pe care structura creierului le are asupra comportamentului unei persoane. În acest context, apelând și la actul liturgic al Bisericii ca izvor de har înnoitor al sufletului și trupului omenesc, materialul de față își propune reliefa modul în care prezența nevăzută a lui Dumnezeu în gestul ritualic al ființei poate genera o <i>metanoia</i> lăuntrică, cu efecte imediate și asupra organelor responsabile de echilibrul emoțional al icoanei Creatorului care este omul, evidențiind posibile concluzii cu privire la capacitatea restaurării fizice și morale a unui criminal în serie.</p> <p>CUVINTE CHEIE: Dumnezeu, cult, crimă, criminal, creier.</p>
37.	<p>Conf. Univ. Dr. Ileana ROTARU Facultatea de Științe ale Guvernării și Comunicării (Universitatea de Vest din Timișoara)</p> <p>ileana.rotaru@e-uvt.ro 0726358589</p>	<p>TITLU: „Metafore despre (non) comunicare în era hyper-comunicării: costumul unui arlechin versus Jocker”</p> <p>ABSTRACT: F. Balle (1997) asemăna comunicarea cu costumul unui arlechin, din prisma interdisciplinarității sale constitutive și a ”peticelor” viu colorate care întregeau universul unui domeniu în plină ascensiune. Arlechinul vesel, atrăgător prin natura sa și prin figurațiile sale deschidea lumi magice și a vrăjit de-a lungul timpului auditoriul prin abordările nelimitate în varietatea lor datorate, în bună măsură și dezvoltărilor tehnologice, apariției și răspândirii internetului și multiplicării mijloacelor de comunicare în masă într-o suprapunere și intersectare fără precedent. Axioma reprezentărilor Scolii de la Palo Alto ”Comunicarea este inevitabilă!” nu putea fi contrazisă în pofida unor voci care aclamau pe diferite tonalități și cu intensități grave efectele unui consum excesiv, un schizotehnicism bolnav și o uniformizare a umanului acaparat de simulacru (Sfez, Ritzer, Baudrillard etc.). Cu toate acestea, Wolton (2001) afirma că atunci când vorbim despre „satul global” (una dintre cele mai celebre destinații științifice contemporane din domeniul științelor comunicării) exprimăm un <i>ideal comunicațional</i> pe plan mondial sau discutăm despre <i>infrastructura</i> celei dintâi industrii mondiale, respectiv informarea și comunicarea. Cei doi ani de izolare pandemică și izbucnirea războiului de Ucraina au scos la iveală cu brutalitate asemenea personajului Jocker (2019) tarele și inimaginabilele răni inumane datorate unei absențe a înțelegerii depline și a ignorării unor semnale sesizate în timp. Patologiile comunicaționale au lovit din plin o societate care, din naivitate, considera că reglajele autoimune (de natură politică și educațională) o vor salva. Prin strigătul ”Capetei ceea ce meriți!” am asistat la polarizări interumane, (intra)comunitare fără precedent, la diviziuni (nu doar tehnologice) și clivaje ireconciliabile, la viralizări incontrollabile ale unor spaime, frici și angoase care se manifestă acut, direct proporțional cu intensitatea emoțiilor și cu atenția dată. Algoritmii inteligenței artificiale ai rețelelor de socializare</p>

online, labirintul auto-impus al propriilor "camere ecou", consumul variat (dar conform cu propriile atitudini și opinii), inconsistența decriptărilor "informațiilor false", alături de asistarea neputincioasă în fața crimelor săvârșite în numele "eliberării" ne determină să ne întrebăm dacă oare "non-comunicarea este posibilă". Mai pot exista căi de salvare, de remediere a arlechinului și a costumului său sau Jockerul, cu boala sa incurabilă, va capta mulțimile, devenind noul model comunicațional al unei societăți paralizate de frică, lipsită de speranță și condamnată la neputință? Lucrarea de față analizează posibilitatea, în asentiment cu Wolton ca un "nou proiect cultural și social al comunicării" să își găsească rostul și locul astăzi, să fie ecoul marilor mijloace și tehnici de comunicare, iar societatea cucerită de comunicare să absoarbă și să se vindece.

38. Prof. Univ. Dr. **Dorel SĂNDESC**
Prorector Universitatea de
Medicină și Farmacie "Victor
Babeș" Timișoara
Director General, Spitalul
Universitar Județean de
Urgență Timișoara
sandesc.dorel@umft.ro
0722485742

TITLU: „Anesteziști în căutarea sufletului”

ABSTRACT: Conform Encyclopædia Britannica, anestezia reprezintă „...pierderea senzației și a conștiinței, fără pierderea funcțiilor vitale, produse artificial prin administrarea unui sau mai multor agenți”. Din punct de vedere medical, introducerea anesteziei în practica medicală reprezintă o piatră de temelie; înainte de data primei anestezii generale (16 octombrie 1846, Boston, Massachusetts), operația a reprezentat o groază absolută pentru pacienți, așa cum este foarte bine descrisă într-o mărturie: „Suferința atât de mare pe care am îndurat-o nu poate fi exprimată în cuvinte... vârtejul în gol al emoțiilor, oroarea mării întunecimi, sentimentul de părăsire de către Dumnezeu și de către oameni... mi-au măturat mintea și mi-au copleșit inima... nu pot uita niciodată” (J. Ashhurst Jr. *The semicentennial of anesthesia*, 1897, p. 27-37). Impactul anesteziei asupra siguranței și confortului pacienților chirurgicali, dar și asupra tratamentului durerii este primordial: „A fost și este încă uimitor că poți... să faci un organism în comă, suficient de insensibil pentru a efectua o intervenție chirurgicală și să inversezi totul” (James Sonner, Universitatea din California, San Francisco). Ceea ce este foarte interesant este faptul că mecanismele exacte ale anesteziei generale nu sunt încă complet elucidate! Dincolo de aplicarea medicală, înțelegerea mecanismelor de suprimare temporară a conștiinței reprezintă un interes uriaș, deoarece elucidarea acestor mecanisme ne-ar putea ajuta în înțelegerea a ceea ce este considerat cel mai mare mister al umanității: ce este Conștiința, ce este Sufletul? Din această perspectivă, în opinia gânditorilor din diferite domenii (filozofi, teologi, medici, fizicieni) anestezia ar putea fi cea mai mare descoperire din istoria umanității! Există diferite teorii care în timp au încercat să explice cum funcționează anestezia; unele dintre ele au propus mecanisme de acțiune la nivel anatomic (au fost propuse diferite structuri ale creierului), altele la nivelul membranei celulare sau prin procese intracelulare (receptori, canale transmembranare etc.) sau asupra mișcării electronilor; niciuna nu a reușit să explice complet misterul sau „taina” anesteziei generale. În ultimele decenii au apărut noi teorii, care utilizează domeniul mecanicii cuantice și, prin intermediul acesteia, deschizând fereastra către o perspectivă pur energetică: Conștiința ca undă, ca câmp larg, purtat temporar de creier, dar nu dependent de el, capabil să trăiască după moartea cerebrală – o imagine tulburătoare, atât de apropiată de conceptul spiritual al sufletului. Experiențele noastre ca medici la terapie intensivă, în apropierea morții, ne-au declanșat o meditație despre însăși esența morții, încercând să înțelegem dacă moartea este un eveniment sau un proces și implicațiile filozofice/spirituale ale acestor răspunsuri.

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
39.	<p>Drd. Ramon M. SĂNDULESCU Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie Școala Doctorală - secția Filosofie (Universitatea de Vest din Timișoara) +40 727 971 139 ramon.sandulescu94@e-uvv.ro</p>	<p>TITLUL: „Etica comunicării (noțiunile de realitate, adevăr și credință) sau de ce este important adevărul pentru o societate ‘Post-adevăr’”</p> <p>ABSTRACT: Am ales această temă și anume „Etica comunicării (noțiunile de realitate, adevăr și credință) sau de ce este important adevărul pentru o societate „Post-adevăr”, deoarece am considerat că este imperios necesar evidențierea problemelor de etică cât și de noțiune de adevăr și credință în ambivalența sensurilor pe care le au acestea. Trăim acum într-o epocă a digitalului, o lume media în care oricine poate scrie, publica sau chiar aș da cu părerea în oricare din domeniile pe care le stăpânește sau nu. Problema reală însă este alta și anume cum reușim să discernem între fals și realitate, adevăr sau minciună, real sau imaginar? Pe zi ce trece instrumentele AI se dezvoltă tot mai mult și odată cu ele apare și tentația de a fi folosite în scopuri mai puțin „ortodoxe” pentru a crea o realitate virtuală falsă și adesea greu de înțeles pentru oameni. Pericolul cel mai mare pe care îl reprezintă acest exces de digital este pentru categoriile vulnerabile și anume bătrânii și în special copiii care încă nu au încă dezvoltată în întregime capacitatea rațională de a distinge între real și virtual. În tot acest vacarm artificial, pentru că trebuie să recunoaștem că trăind într-o eră virtuală începând cu rețelele de social media, Chat GPT, jocurile și altele asemenea forme, posibilitatea cea mai mare este de a dezvolta un trans-umanism greu de controlat și mai ales greu de oprit face ca noțiunea de adevăr cât și de credință să devină tot mai relativă. Care este soluția cea mai bună pentru această problemă este greu de anticipat în acest moment, deoarece încă nu putem ști cu exactitate încotro se îndreaptă această digitalizare. Din punctul meu de vedere pentru a putea ajuta generațiile viitoare să înțeleagă acest proces complex este nevoie ca în cadrul școlii, acasă ori prin diverse conferințe, cărți ori alte asemenea manifestări cultural – academice, să se ofere suportul necesar în acest proces de tranziție.</p>
40.	<p>PR. LECT. UNIV. DR. IOSIF STANCOVICI Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) iosif.stancovici@e-uvv.ro 0751344950</p>	<p>TITLU: „Chipul lui Rafael, îngerul vindecător, în literatura iudaică și creștină timpurie”</p> <p>ABSTRACT: Îngerul Rafael (Ραφαήλ, „Dumnezeu vindecă”) este unul dintre cele mai importante personaje ale Cărții lui Tobit. Aceași scriere iudaică alături de apocriful <i>Cartea lui Enoh</i> l-a făcut popular pe îngerul (arhanghelul) Rafael ca patron al tainelor medicinei. Studiul de față își propune să urmărească receptarea îngerului vindecător în literatura celui de al doilea Templu. Exegeza comparativă a textelor analizate (Tob 3,17 și Lc 4,18-19) ne arată că misiunea lui Azaria din Ninive (<i>alias</i> îngerul Rafael) este o prevestire a celei împlinite de Iisus din Nazaret, Fiul lui Dumnezeu.</p> <p>CUVINTE CHEIE: Îngerul Rafael, taumaturgie, medicina ebraică antică, angelologie, Cartea lui Tobit, Cartea lui Enoh, Evanghelia după Luca</p>
41.	<p>Corina STEIU, Silvia PRUNAR Universitatea de Științele Vieții “Regele Mihai I” din Timișoara</p> <p>Corina STEIU</p>	<p>TITLU: „Plantele ca arhetipuri: o incursiune interdisciplinară în psihologie, spiritualitate și medicina naturistă”</p> <p>ABSTRACT: Calitatea arhetipală a plantelor constă în abilitatea de a evoca și a ne reconecta la ritmurile fundamentale ale existenței, care pot ajuta la vindecare și la modelarea aspectelor psihologice umane și spirituale. Arhetipurile plantelor sunt metafore pentru înțelegerea experiențelor umane. Fiecare arhetip al unei plante (copacul, florile – trandafirul, lotusul, busuiocul, crinul, etc.) oferă perspective unice despre adaptabilitate, etapă a vieții, creștere,</p>

Nr. crt Nume și Prenume
(afiliere & date contact)

Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică

corinaepipactis@gmail.com

0727 892 315

Silvia PRUNAR

silviaprunar@usvt.ro

0771 287 909

vindecare și transformare interioară. Plantele au fost și continuă să fie o parte fundamentală a mitologiei și practicilor spirituale, fiind un mediator dintre om și divinitate. Ele servesc ca exemple puternice de integrare arhetipală a celor patru elemente clasice, aer, apă, foc și pământ, demonstrând modul în care aceste forțe fundamentale ale naturii se armonizează pentru a susține viața și a promova creșterea și continuitatea. Încă din trecut, ele sunt văzute ca ființe sacre, cu puteri vindecătoare, jucând un rol esențial în ritualurile de curățare, protecție și transformare spirituală, contribuind la o conexiune mai profundă cu natura. Plantele creează și susțin un sentiment de echilibru și armonie interioară. Vindecarea holistică prin plante se bazează pe utilizarea lor pentru a trata corpul, mintea și spiritul ca un întreg, îmbinând tradiții și principii antice de folosire a acestora. Documentarea a o serie de exemple scoate în evidență importanța și calitățile medicinale ale plantelor, simbolistica și semnificațiile profunde, reflectate în experiențele umane sau în procesul de vindecare cu ajutorul plantelor. Experiența arhetipală cu ajutorul plantelor are un caracter transformativ, experiență ghidată de inteligența și virtuțile psihologice, spirituale și holistice ale plantelor.

42. Conf. Univ. Dr. Daniela

ȘILINDEAN

Universitatea de Medicină și

Farmacie "Victor Babeș"

Timișoara,

Centrul de cercetare lingvistică

aplicată și studii culturale

comparate (C-CLASC)

silindean.daniela@umft.ro

TITLU: „Boala - timp distorsionat, spații străni”

ABSTRACT: Boala redefinește identitatea. O persoană complet nouă încearcă să înțeleagă un nou *eu/mine* și raportul cu un prezent alterat și greu de înțeles, un trecut neclar și un viitor temător și greu de proiectat. Cu alte cuvinte, înțelegerea și analizarea unei vieți care este suspendată, ca și cum ar fi în așteptare, într-un lung proces de așteptare. Boala devine o nouă trăsătură a setului identitar (orizontal) care se află într-o continuă schimbare. Ea cucerește teritorii multiple și transformă (uneori radical) *geografia* acestora. Contribuția mea își propune să analizeze relația pe care bolnavul o are cu spațiul și timpul. Prin intermediul a trei studii de caz, lucrarea mea va examina imaginea neclară a timpului și spațiul străni care se instalează odată ce boala este prezentă. Acestea devin labirinturi care trebuie rezolvate pe drumul neasfaltat către *sinele* suferind. Studiul meu se bazează pe scrierile autobiografice, *ego-proze* și mărturiile ale persoanelor care au fost aliați cu boala și care au parcurs cu demnitate călătoria prin tărâmul alienării și al acceptării, al eurilor distruse și recompuse, al luptei și al redescoperirii pentru a ajunge, în cele din urmă, la o înțelegere cu sine.

Nr. crt	Nume și Prenume (afiliere & date contact)	Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică
43.	Lect. Univ. Dr. Nichifor TĂNASE Departamentul de Istorie, Teologie și Filosofie, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (Universitatea de Vest Timișoara) nichifor.tanase@e-uvt.ro 0731004347	<p>TITLU: „Casa ‘cunoașterii adevărate’. Virtutea ascetică și lacrimile vindecării (relația dintre virtute, frumusețe și adevăr)”</p> <p>ABSTRACT: Conform tradiției ortodoxe, asceza, împletită cu pocăința și întristarea pentru păcate, nu depinde de abilitățile intelectuale ale omului, ci de puritatea inimii. Experiența patristică a nepătimirii fiind, astfel, într-o opoziție față de concepția stoică a nepătimirii (ἀπάθεια, ca atingere a insensibilității printr-un comportament ideal), nefiind vorba de omorârea părții pătimitoare, ci de mutarea ei de la cele mai rele la cele mai bune. Minte, când se află concentrată în ea însăși și se roagă în chip înțelegător (voερῶς), atunci se simte și pe ea însăși și simte și „fericitele patimi” (μακαρίων παθημάτων αἰσθῆσεται) în ea și în trupul unit cu ea (ἐν αὐτῷ καὶ τῷ συνημμένῳ σώματι). Acestea sunt pătimiri (πάθησις) lucrute de har, care nasc străpungerea inimii și fericitul plâns. Minte înțeleasă ca suflet este și ea întreită (νοῦς, λόγος, πνεῦμα) după asemănarea Sfintei Treimi. Însă există și un adânc sau un interior al minții noastre neștiut de noi, numit “inimă” – cu o funcție gnoseologică. Este o inimă ca centru ascuns al minții, ca față a ei întoarsă spre Dumnezeu (ceea ce numim supra-conștientul sau transconștientul) este partea dinăuntru a catapetesmei, în care S-a sălășluit Hristos de la Botez. Pornind însă de la ceea ce Foucault înțelege prin „askesis” („practici ale sinelui”), am criticat modul în care se exagerează relația dintre omul sfânt al antichității târzii și asceții deșertului. S-a introdus prin aceasta o pseudomorfoză – căutarea „interiorului” sau a „eului real” – un <i>askesis</i> non-creștin, nemistagogic, dezvoltat de Michel Foucault, dar și prin lucrările lui Peter Brown, James F. Masterson, Phillip Cary, Gavin Flood, Hannah Hunt, Bernard McGinn și Brendan Cook. În creștinism, mântuirea nu înseamnă doar tehnică ascetică, ci unire cu Hristos, viață sacramentală. Pseudomorfozele pătrunse în spiritualitatea ortodoxă pe filiera filosofică a <i>askesis</i>-ului, poate reprezenta ceea ce Slavoj Žižek argumenta, când afirma că, printr-o revoluție de succes, se schimbă nu numai viitorul, ci și trecutul. Etica nu e scopul îndumnezeirii. Îndumnezeirea nu e o atitudine etică a omului, ci exclusiv lucrarea Dumnezeului treimic în om. Etica creștină nefiind o etică a regulilor, ci participare la viața lui Dumnezeu. Imitarea lui Hristos nu se mărginește la imitarea unui model etic, ci se extinde la însușirea vieții dumnezeiești, imitarea etică e desăvârșită de transfigurarea ontologică. Izvorul virtuților nu este omul, ci Dumnezeu. Virtutea omului este rodul și dovada participării sale la viața lui Dumnezeu. Prin împlinirea (τελείωσις) virtuții (ἀρετῆς) omenești, obținem o virtute dumnezeiască (ὑπερφουσεῶς) prin locuirea Duhului Sfânt, devenind noi înșine un duh cu Dumnezeu. În acel moment, <i>penthos</i> (întristarea, doliul) și pocăința vor înlătura masca hidoasă de pe inimă și va permite manifestarea frumuseții trinitare. Aceasta nu este doar o purificare psihologică și etică, ci ontologică, o unire și iluminare dincolo de intelect. În fața “noului ascetism”, promovat de Harpham, Flood, Foucault, Brown și Coakley, este nevoie de o redescoperire a ascezei ca pelerinaj spre sfințenie.</p>
44.	Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian TOFANĂ Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (Universitatea Babeș-Bolyai)	<p>TITLU: „Puterea terapeutică a cuvântului lui Iisus Hristos”</p> <p>ABSTRACT: În referatul meu voi accentua cu precădere puterea sau energia pe care o degajă cuvântul lui Iisus Hristos asupra celor care îl ascultă, care îl citesc, care îl propovăduiesc. Cuvântul Evangheliei lui Iisus, și al Scripturii, în general, nu este o noțiune abstractă, un silogism, ci energie care vindecă, care mângâie, care salvează, care lucrează în viața omului. Apostolul Pavel este explicit în acest sens. Iată ce le spune tesalonicenilor: “... voi, primind</p>

Nr. crt Nume și Prenume
(afiliere & date contact)

Titlu, Abstract, notă Bio-bibliografică

stelian.tofana@ubbcluj.ro
0740157173

cuvântul lui Dumnezeu, pe care l-ați auzit de la noi, nu ca pe un cuvânt al oamenilor l-ați primit, ci potrivit cu ceea ce este el într-adevăr, ca pe un cuvânt al lui Dumnezeu, care și lucrează întru voi, cei ce credeți” (1 Tes. 2,13). Așadar, puterea cuvântului lui Dumnezeu este asociată, în exprimarea ei, cu credința creștinului. Concomitența dintre răspunsul lui Dumnezeu și credința omului în eficacitatea cuvântului sfânt este o altă latură a analizei temei mele.

45. Pr. Conf. Univ. Dr. **Ioan Gavril**
TRIFA
Departamentul de Istorie,
Teologie și Filosofie,
Facultatea de Litere, Istorie,
Filosofie și Teologie
(Universitatea de Vest
Timișoara)

gavril.trifa@e-uvv.ro
0749644284

TITLU: „Viețuirea moral – creștină, cale a redescoperirii sănătății trupești și sufletești”

ABSTRACT: În contemporaneitate, la nivelul societății, se resimte înclinația spre libertinaj, precum și spre alte devieri morale, ale căror adepți încearcă să își exprime dreptul de a exista și recunoașterea acestor devieri drept comportamente perfect normale, prin legiferare, devenind astfel firescul vieții. Totodată, etalarea materialismului, precum și viciile ridicate la rang de pseudo-dumnezei, adumbresc și duc în rătăcire pe om. Într-un atare context, omul este lipsit de repere solide existențiale, consumându-și propria existență. În adâncul său însă, la nivelul conștiinței, resimte nevoia redescoperirii și centrării asupra unui sens profund, care să transceadă dincolo de lumea aceasta, și care să satisfacă pe deplin firea sa adâncă, aceea de a fi explorator al cerului iar cercetările medicale actuale vin în susținerea adevărului că viața religioasă întărește ființa umană, conferind omului o voință viguroasă orientând existența spre cultivarea virtuților, iar prin acestea spre cultivarea vieții.

46. Lect. univ. dr. **Ramona**
TUTUNARU
Facultatea de Sociologie și
Psihologie
(Universitatea de Vest din
Timișoara)
ramona.tutunaru@e-uvv.ro

TITLU: „Abordarea holistică a educației pentru sănătate în religia creștină”

ABSTRACT: Educația și religia au fost întotdeauna strâns legate de-a lungul istoriei, influențându-se reciproc în moduri profunde. Ambele domenii au roluri semnificative în transmiterea cunoștințelor, formarea valorilor, dezvoltarea morală și socială a oamenilor, în promovarea comportamentelor dezirabile, a vieții trăite sub semnul binelui. Relația dintre educație și religie este atemporală, profundă și diversă. Educația pentru sănătate este doar una dintre dimensiunile comune, față de care raportarea celor două domenii este unitară în multe aspecte, în mod cert în privința finalităților. Abordarea holistică a religiei creștine în ceea ce privește sănătatea implică o viziune integrată asupra omului, în sensul că toate dimensiunile existenței umane sunt considerate relevante — trupul, mintea, sufletul și relațiile cu ceilalți. În creștinism, sănătatea este văzută nu doar ca o stare de bine de ordin fizic, ci ca o armonie completă între componentele fizice, psihologice, emoționale, sociale și spirituale ale vieții, aspecte care sunt analizate în cuprinsul acestei lucrări. Viziunea integrativă a religiei creștine asupra sănătății este una completă. În creștinism, sănătatea nu se referă doar la absența bolii, ci la o stare de armonie interioară și exterioară, în care omul trăiește în echilibru cu sine, cu ceilalți, cu natura și cu Dumnezeu. Această perspectivă reflectă idealul creștin de a trăi o viață împlinită și sănătoasă, onorând darul vieții în toate aspectele sale.

CUVINTE CHEIE: religie creștină, educație pentru sănătate, sănătate fizică, sănătate spirituală, sănătate comunitară